

familiar

LASTENSUOJELUPALVELUIDEN
OMAVALVONTASUUNNITELMA

Myötävirta

Sisällysluettelo

1 PALVELUNTUOTTAJAN JA PALVELUYKSIKÖN PERUSTIEDOT	2
1.1 Toiminta-ajatus ja toimintaperiaatteet	4
2 ASIAKAS- JA POTILASTURVALLISUUS	6
2.1 Palvelujen laadulliset edellytykset	6
2.2 Vastuu palvelujen laadusta.....	6
2.3 Asiakkaan ja potilaan asema ja oikeudet.....	8
2.3.1 Asiallinen kohtelu.....	12
2.3.2 Itsemääräämisoikeuden toteutuminen	13
2.4 Muistutusten käsittely	15
2.5 Henkilöstö	19
2.6 Asiakas- ja potilastyöhön osallistuvan henkilöstön riittävyyden seuranta	21
2.7 Monialainen yhteistyö ja palvelun koordinointi	22
2.8 Toimitilat ja välineet.....	22
2.9 Lääkinnälliset laitteet, tietojärjestelmät ja teknologian käyttö	23
2.10 Lääkehoitosuunnitelma	25
2.11 Asiakas- ja potilastietojen käsittely ja tietosuoja	25
2.12 Säännöllisesti kerättävän ja muun palautteen huomioiminen.....	26
3 OMAVALVONNAN RISKIENHALLINTA	27
3.1 Palveluyksikön riskienhallinnan vastuut, riskien tunnistaminen ja arvioiminen ...	27
3.2 Riskienhallinnan keinot ja toiminnassa ilmenevien epäkohtien ja puutteiden käsittely	27
3.3 Riskienhallinnan seuranta, raportointi ja osaamisen varmistaminen	30
3.4 Ostopalvelut ja alihankinta.....	30
3.5 Valmius- ja jatkuvuudenhallinta	31
4 OMAVALVONNAN TOIMEENPANO, JULKAISEMINEN, TOTEUTUMISEN SEURANTA JA PÄIVITTÄMINEN.....	32
4.1 Toimeenpano	32
4.2 Julkaiseminen, toteutumisen seuranta ja päivittäminen	32

1 PALVELUNTUOTTAJAN JA PALVELUYKSIKÖN PERUSTIEDOT

Palveluntuottaja Familiar Oy
Katuosoite Helsinki: Arkadiankatu 6, 00100 Helsinki Turku: Ratapihankatu 53 A (6. krs) 20100 Turku
Palveluntuottajan yhteyshenkilö ja yhteystiedot Mervi Elfving, mervi.elfving@mehilainen.fi

Toimintayksikkö Myötävirta	Y-tunnus 2300134-8
Esihenkilö / vastuuhenkilö Jyrki Ranta-Krenkku	Yhteystiedot (puhelin ja sähköposti) 0401985351, jyrki.ranta-krenkku@familiar.fi
Toimintayksikön katuosoite Kaistisenkatu 6	Postinumero ja toimipaikka 20760 Piispanristi
Palvelut / asiakasryhmä	Asiakaspaikkamäärä 7
Miten palveluja tuotetaan (esim. lähipalvelu, etäpalvelu) ympärivuorokautinen lastensuojelun sijaishuolto	

Hyvinvointialue Varsinais-Suomen hyvinvointialue
Palveluyksikön sosiaali- ja potilasasiavastaavien yhteystiedot Sosiaali- ja potilasasiavastaavan tehtävänä on neuvoa ja ohjata potilaita, asiakkaita ja heidän läheisiään asiakkaan oikeuksiin ja asemaan liittyvissä asioissa. VARHA: Sosiaaliasiavastaavien puhelinnumero: 02-313 2399 puhelinaika: ma-pe klo 10-12 ja 13-15 Yhteydenottopyynnön voit lähettää myös sähköpostilla sosiaaliasiavastaava@varha.fi Lupa ja valvontavirasto: Sähköposti: asiakaspalvelu@lvv.fi Puhelin: 0295 256 930 (maanantai–perjantai kello 9–15) Asiakirjojen vastaanotto ja yleisneuvonta auki arkisin kello 8–16.15. Kulttuurikuja 1, 20800 Turku https://lvv.fi/etusivu

Eduskunnan oikeusasiamies:

Sähköposti: oikeusasiamies@eduskunta.fi

Postiosoite: Eduskunnan oikeusasiamiehen kanslia

00102 Eduskunta

Puhelin 09*4321, eduskunnan vaihde

Faksi 09 432 2268

Käyntiosoite: Arkadiankatu 3, 2. kerros, Helsinki

Oikeusasiamiehen kanslia on avoinna asiakkaille ma - pe klo 9 - 15.

<https://oikeusasiamies.fi/yhteystiedot>

REKISTERÖINTITIEDOT

Palvelun rekisteröintipäivä	Palvelu, johon myönnetty
1.3.2018	yksityinen ympärivuorokautinen sosiaalipalvelu/lasten-suojelu

1.1 Toiminta-ajatus ja toimintaperiaatteet

Myötävirta on yksityinen, 7-paikkainen lastensuojeluyksikkö, joka tarjoaa ympärivuorokautista hoitoa huostaanotetuille tai muutoin sijoitetuille 13–17-vuotiaille nuorille. Toimintamme perustana on Lastensuojelulaki ja sen asettamat vaatimukset lapsen edun ja turvallisuuden varmistamiselle. Kohderyhmämme koostuu nuorista, joilla on moninaisia haasteita, kuten neuropsykiatrisia diagnooseja, itsetuhoisuutta, syömishäiriöitä, päihdetaustaa tai arjenhallinnan ongelmia. Päämääränämme jokaisen nuoren kohdalla on mahdollisimman tasapainoinen, itsenäinen sekä "hänen näköinen" hyvä elämä. Toimintamme ytimessä on voimavara- ja ratkaisukeskeinen työote, jossa keskitytään positiiviseen ja tulevaisuuteen. Näemme jokaisessa nuoressa hyvää, jota haluamme vahvistaa sekä havahduttaa nuoren itse hyödyntämään vahvuuksiaan. Arjenhallinnan opettelu tapahtuu turvallisessa, kodikkaassa ja sallivassa ympäristössä, jossa on turvallista harjoitella askeleita kohti itsenäistä elämää – tiedostaen, että harjoittelu vaatii myös epäonnistumisia. Nuoren oma osallisuus höystettynä vahvalla ammatillisella tuella korostuu tavassamme tehdä hoito- ja kasvatustyötä. Jokaisen nuoren yksilöllinen kohtaaminen ja positiivisten ominaisuuksien vahvistaminen ovat keskeisiä. Teemme tiivistä yhteistyötä nuoren, hänen läheistensä ja viranomaisten kanssa. Toimintaamme ohjaavat arvot ovat toisten arvostus, ammattitaito, huumorintaju ja rentous. Kantavana ajatuksena on kohdella toista kuten toivoisi itseään kohdeltavan. Myötävirrän ohjaajien koulutustaustat ovat monipuolisia ja sisältävät vahvaa osaamista psyykkisten häiriöiden hoitoon, ja työryhmästämme löytyy neljä neuropsykiatrista valmentajaa. Omaohjaajatyö on iso osa toimintakulttuuriamme, mutta opetamme nuoria hoitamaan asioitaan myös jokaisen työntekijän kanssa. Ohjaajiemme laaja-alainen osaaminen ja harrastukset, kuten aktiiviset liikkujat, kädentaitajat, eläinrakkaat, kampaajat, hierojat, kokit, talonrakentajat, kosmetologit, yrittäjät, piha- ja puutarha-alan osaajat, tarjoaa nuorille mahdollisuuden mielekkääseen tekemiseen ja tietoa erilaisista ammateista. Eläinrakkaiden ohjaajien lemmikit vierailevat Myötävirrassa, tarjoten nuorille mahdollisuuden pajata ja hoivata eläimiä.

2 ASIAKAS- JA POTILASTURVALLISUUS

2.1 Palvelujen laadulliset edellytykset

Systemaattinen laadunhallinta on olennainen osa johtamis- ja toimintajärjestelmäämme. Johtamis- ja toimintajärjestelmä toimii ennakoivasti ja itseohjautuvasti asiakas-, ympäristö- ja lainsäädäntövaatimukset täyttäen. Toimintajärjestelmä täyttää ISO9001, ISO14001 ja ETJ+-standardien vaatimukset. Yhteisestä laatukäsikirjasta löytyy kaikki laatuun liittyvä materiaali ja ohjeistukset. Käsikirja on ensisijaisesti työkalu yksiköille, ja sen tarkoitus on helpottaa yksiköissä tehtävää laatutyötä.

Myötävirrassa toteutetaan puitesopimuksissa vaaditut laatuvaatimukset lasten ja perheiden hoitoon liittyen sekä henkilöstöön liittyen; laadun mittaaminen, laatulupaukset, vuosittaiset laatutavoitteet, kuukausittaiset omavalvontakyselyt, omavalvonnan seuranta neljännesvuosittain omavalvontakäynnit, ulkoiset auditoinnit, kvartaaliarvioinnit, toimintakykymittarit, asiakaskokemusmittarit sekä poikkeamaprosessi.

Omavalvontasuunnitelman ja sitä kautta laatulupausten toteutumista seurataan kuukausittain omavalvontakyselyllä. Neljännesvuosittain toteutetaan johtamisen auditointi, jossa omavalvonnan toteutuminen on yksi arvioinnin osa-alue. Lisäksi neljännesvuosittain tehdään omavalvonnan seuranta.

Asiakastyytyväisyyttä mitataan kaksi kertaa vuodessa. Nuorten kanssa yhdessä valitaan kehitettävä osa-alue. Sitä arvioidaan seuraavien tulosten valossa ja tarpeen vaatiessa valitaan uusi kehitettävä osa-alue.

Tavoitteena on että, palautetta kerätään säännöllisesti eri sidosryhmiltä. Sosiaalityöntekijöille lähetetään sähköinen palautekysely kaksi kertaa vuodessa kesä- ja joulukuussa. Vanhemmilta ja huoltajilta kerätään palautetta vastaavasti asiakassuunnitelmapalavereiden yhteydessä. Arjen palautetta kysytään suullisesti asiakassuunnitelmapalavereiden yhteydessä, jolloin voidaan keskustella yhteistyön sujumisesta. Viime vuosina Familiarissa on järjestetty yhteinen koulutuspäivä, johon on kutsuttu mukaan myös sijoitettujen lasten sosiaalityöntekijät VARHAN alueelta. Koulutuspäivästä on pyydetty palautetta osallistujilta. Kaikki palaute dokumentoidaan Faminetiin ja käsitellään tiimipalaverissa, jotta saadut näkemykset ja kehitysehdotukset, konkreettisesti kehittämistoimenpiteiksi.

2.2 Vastuu palvelujen laadusta

Yksikön johtaja vastaa siitä, että yksikön toiminta toteutuu laadukkaasti, lakien, ohjeistusten ja viranomaismääräysten mukaan. Vastuu laadun ja

laatulupauksemme toteutumisesta arjessa on jokaisella työntekijällä. Yksikön johtaja pitää yllä kulttuuria, jossa epäkohdat, poikkeamat ja muut toiminnan havainnot kannustetaan tuomaan esille avoimesti. Yksikönjohtaja käsittelee havainnot ja poikkeamat kuukausittain työryhmän kanssa, ja korjaavat toimenpiteet sekä tilanteiden ennaltaehkäisy suunnitellaan yhteisesti. Toimenpiteet kirjataan muistioon jälkikäteen tarkastelun mahdollistamiseksi ja toiminnan dokumentoimiseksi. Yksikönjohtaja ottaa havaintoja puheeksi työryhmässä myös arjessa. Yksikönjohtaja raportoi laatu- sekä turvallisuuspoikkeamista tarvittaessa esihenkilölleen, hyvinvointialueelle sekä valvovalle viranomaiselle.

Yksikönjohtajan esihenkilönä toimii palvelujohtaja, joka tarkastelee palvelujen edellytysten täyttymistä yhdessä yksikön johtajan kanssa kuukausittain kvartaaliarviointien yhteydessä sekä akuuteissa tilanteissa viipymättä. Poikkeamailmoitukset menevät palvelujohtajan tietoon, ja hän reagoi niihin tarvittaessa. Palvelujohtaja osallistuu aina huomautusten sekä vakavien poikkeamailmoitusten käsittelyyn.

Lääkehoitovastaava osallistuu lääkehoidon yhteisiin palavereihin ja huolehtii lääkehoidolle asetettuihin vaatimuksiin perehtymisestä omatoimisesti toiminnanohjausjärjestelmä Faminetin kautta. Lääkehoitovastaavalla on taustatukenaan Familiarin lääkehoitotiimi, joka koostuu lääkehoitoon erityisen perehtyneistä työntekijöistä eri puolilla Suomea. Lääkehoitovastaava tekee kuukausittain lääkehoidon omavalvontakyselyn, jolla seurataan lääkehoidon vaatimusten täyttymistä. Lääkehoitovastaava pitää lääkehoitoperehdytyksen ja huolehtii uusien työntekijöiden lääkelupien suorittamisesta yhdessä yksikön johtajan kanssa.

Turvallisuusvastaava huolehtii säännöllisestä turvallisuustarkastuksen tekemisestä sekä kiinteistön ja kaluston kunnossapidosta turvallisuusnäkökulmasta.

Turvallisuusvastaava perehdyttää uudet työntekijät sekä lapset hätätilanteiden varalle. Yksikön johtaja huolehtii yhdessä turvallisuusvastaavan kanssa turvallisuuteen liittyvien lisäkoulutusten järjestämisestä."

Yksikön johtaja vastaa palveluiden laadusta ja mahdollistaa palveluiden tuottamisen laadukkaasti. Vastuu laadun ja laatulupauksemme toteutumisesta arjessa on jokaisella työntekijällä.

Myötävirran toimintajärjestelmä:

Palvelujohtaja Petra Huuhilo

Yksikön johtaja Jyrki Ranta-Krenkku

Arjesta vastaava Ida Kakko

Lääkehoidon vastaava Sanna Leino, varavastaava Ida Kakko

Autovastaava Ida Kakko

Turvallisuusvastaavat Janne Tuhkanen ja Mika Litja

Kiinteistövastaava Tero Järvinen

2.3 Asiakkaan ja potilaan asema ja oikeudet

Asiakkuusprosessi käynnistyy, kun hyvinvointialue ottaa yhteyttä Myötävirtaan. Yksikönjohtaja arvioi nuoren tilanteen esitietojen perusteella ja tarkistaa, vastaako Myötävirrän toimintaprofiili nuoren tarpeisiin. Pyrimme aina järjestämään tutustumiskäynnin, jossa nuori ja hänen läheisensä tapaavat henkilökuntaa ja tutustuvat yksikköön.

Sijoituksen alkaessa pidetään aloituspalaveri, jossa käydään läpi nuoren hoito- ja kasvatussuunnitelma, arkeen liittyvät käytännöt sekä nuoren omat toiveet. Viimeistään 7 päivän kuluessa sijoituksesta pidetään LSL 30 §:n mukainen asiakassuunnitelmapalaveri, jossa laaditaan yksilöllinen asiakassuunnitelma yhdessä nuoren, läheisten ja sijoittavan tahon kanssa. LSL 30a §:n mukainen hoito- ja kasvatussuunnitelma tehdään asiakassuunnitelmapalaverissa tai viimeistään 30 päivän kuluessa, asiakassuunnitelmapalaverissa sovittujen asioiden pohjalta. Ihanteellinen tilanne on, jos asiakassuunnitelmassa sovitut isommat linjaukset pilkotaan jo heti samassa palaverissa pienemmiksi osiksi eli hoito- ja kasvatussuunnitelmaksi. Tällä tavoin hoito- ja kasvatussuunnitelman teossa on mukana kaikki siihen kuuluvat henkilöt eli nuori, hänen läheiset, nuoren asioista vastaava sosiaalityöntekijä sekä Myötävirrän ohjaajat. Asiakassuunnitelmaa, hoito- ja kasvatussuunnitelmaa päivitetään/arvoidaan tarpeen mukaan, pääsääntöisesti asiakassuunnitelmaa puolen vuoden välein ja hoito- ja kasvatussuunnitelmaa päivitetään tämän mukaisesti, vähintään puolenvuoden välein. Lisäksi kuukausittaisissa koosteissa sosiaalityöntekijälle arvioidaan yhdessä nuoren kanssa asetettujen tavoitteiden toteutumista ja asetetaan joka kuukaudelle uudet tavoitteet.

Ohjaajat kuuntelevat tarkalla korvalla nuorten ajatuksia Myötävirrän toiminnasta. Samoin läheisten palaute viedään eteenpäin työryhmän tietouteen. Palaute käsitellään ja hyödynnetään. Myötävirrassa suhtaudutaan palautteeseen positiivisesti, jotta toimintaa voidaan kehittää vastaamaan paremmin nuorten tarpeita.

Myötävirrassa ymmärrämme sijaishuollon lapsikohtaisen valvonnan keskeisen merkityksen nuoren sijoituksessa ja sen tavoitteiden toteutumisen seurannassa. Vaikka lapsikohtaisesta valvonnasta vastaavat ensisijaisesti lapsen sijoittava hyvinvointialue ja erityisesti lapsen asioista vastaava sosiaalityöntekijä, Myötävirrän rooli tämän valvonnan tukemisessa ja mahdollistamisessa on aktiivinen ja olennainen. Myötävirrassa kannustamme ja tuemme nuoria aktiiviseen osallistumiseen omaa elämäänsä koskevissa asioissa, ja nuoren mielipiteet sekä kokemukset ovat meille arvokkaita. Nuoren oma kokemus ja tulkinnat omasta tilanteestaan ovat meille sekä nuorelle itselleen ensisijaisen tärkeää tietoa. Pyrimme tarjoamaan sosiaalityöntekijöille avointa ja joustavaa yhteistyötä, jotta he saavat tarvitsemansa tiedon lapsen tilanteesta ja myös siitä miten nuori itse kokee ja näkee tilanteet. Tieto ja ymmärrys nuoren tilanteesta rakentuvat

vuorovaikutuksessa ja keskusteluissa. Myötävirta pyrkii myös edistämään tätä vuorovaikutusta kaikkien tahojen välillä, jotka liittyvät nuoren elämään. Tavoitteena on, että nuoren asiakasasiakirjoihin tehdään asianmukaiset kirjaukset, jotka tukevat lapsikohtaista valvontaa.

Nuoret pääsevät suunnittelemaan ruokalistaa, Myötävirrassa toimintaa, arjen aikatauluja ja muita asioita, jotka vaikuttavat heidän elämäänsä Myötävirrassa. Nuoriilta kerätään 2 kertaa vuodessa palautetta tyytyväisyyskyselyn muodossa. Tulosten pohjalta asetetaan aina uusi tavoite seuraavalle puolelle vuodelle. Tavoite asetetaan yhdessä nuorten ja ohjaajien kanssa tyytyväisyyskyselyn tulosten pohjalta.

Vanhemmat ja nuoren muut läheiset ovat tervetulleita Myötävirtaan tapaamaan nuorta. Lisäksi nuorella on aina mahdollisuus pitää yhteyttä läheisiinsä sekä vastuusosiaalityöntekijäänsä.

Myötävirrassa jokainen nuori kohdataan yksilönä huomioiden hänen ominaispiirteensä. Tästä syystä jokaisella nuorella on mahdollisuus vaikuttaa arkeensa viikko-ohjelman teon yhteydessä. Myötävirrassa toimintaa ohjaa "arjen aikataulu", jonka sisälle nuori rakentaa oman viikko-ohjelmansa.

Nuorilla on mahdollisuus olla mukana ruokalistan teossa ja esittää omia toiveita. Lisäksi jääkaapin ovelle on kauppalista, johon voi laittaa omia toivomuksia. Nuori saa luonnollisesti aina lähteä ohjaajan kanssa kauppaan ostoksille ja vaikuttaa täten jääkaapin sisältöön.

Asiakkaiden käyttövarojen maksaminen toteutuu lastensuojelulain 55 §:n mukaisesti. Jokaiselle nuorelle mietitään yhdessä paras tapa kuukausittaisten käyttövarojen suhteen. Jotkut nuoret haluavat rahat käteisenä ja jotkut tilille. Myötävirrassa on mahdollisuus saada kuukausittaiset käyttövarat joko viikottain tai kerran kuussa.

Joka tiistai pidetään nuorten kokous, jossa nuorilla on mahdollisuus tuoda esiin omia toiveitaan esimerkiksi talon ulkopuoliseen toimintaan liittyen. Myötävirrassa kulttuuriin kuuluu keskusteleva ja luottamukseen perustuva ilmapiiri. Tästä syystä rajoituksia pyritään välttämään niin kauan, kunnes ei ole muuta keinoa turvata nuoren kasvua ja kehitystä. Lapsen asioista vastaavan sosiaalityöntekijän kanssa pyritään tarkkaan jo ennen sijoitusta miettimään pystyykö nuori sitoutumaan Myötävirrassa kulttuuriin.

Mikäli rajoitustoimenpiteitä joudutaan käyttämään, yksikön johtaja on tehnyt määräyskirjan ohjaajille rajoituspäätösten kirjoitusoikeudesta.

Myötävirrassa toiminnan keskiössä on lapsen edun ja turvallisuuden varmistaminen sekä hänen tasapainoisen kehityksensä tukeminen Lastensuojelulain (LSL 2007/417) mukaisesti.

Seuraavassa kuvattu Myötävirrassa lähestymistapa kasvatuksellisiin toimiin ja rajoitustoimenpiteisiin, niiden eroja ja käyttöperiaatteita.

Kasvatukselliset toimet – Ensisijainen lähestymistapa

Myötävirrassa ensisijaisena tavoitteena on luoda turvallinen, virikkeellinen ja lapsen yksilölliset tarpeet huomioiva kasvuympäristö, jossa lapsen itsemääräämisoikeutta vahvistetaan ja tuetaan hänen ikä- ja kehitystasonsa mukaisesti (LSL 61 b § 1 mom. 1 kohta). Hyvä hoito, kasvatusta sekä lapsen ikään ja kehitystasoon nähden tarpeellinen valvonta ja huolenpito toteutetaan ensisijaisesti ilman rajoituksia (LSL 61 b § 1 mom. 2 kohta). Tämä tarkoittaa, että pyrimme ratkaisemaan haastavat tilanteet aina ensin pedagogisin ja terapeuttisin keinoin, keskustelemalla, ohjaamalla ja tukemalla lasta positiivisen vuorovaikutuksen kautta.

Rajoitustoimenpiteet – Viimeinen keino lapsen edun turvaamiseksi

Vaikka kasvatukselliset toimet ovat toimintamme perusta, Lastensuojelulain 11 luvun mukaisia rajoitustoimenpiteitä voidaan joutua käyttämään poikkeuksellisesti laitoshuollossa, jos lievemmat keinot eivät ole tilanteeseen soveltuvia (LSL 61 §, 61 a § 1 mom. 6 kohta). Rajoitustoimenpiteet ovat aina viimeinen keino, ja niiden käytölle on erittäin tiukat edellytykset (LSL 61 a §):

Lapsen edun mukaisuus ja oikeasuhtaisuus: Rajoituksen on oltava lapsen edun mukainen sekä oikeassa suhteessa lapsen ikään ja kehitystasoon nähden.

Perusteltavuus: Rajoituksen on oltava lapsen hoidon ja huolenpidon tai sijaishuoltoon johtaneen päätöksen tarkoituksen toteuttamisen kannalta perusteltu ja tarkoitukseen sopiva.

Välttämättömyys: Rajoituksen käyttäminen on välttämätöntä lapsen oman taikka muiden henkilöiden terveyden vakavan vaarantumisen vuoksi, ruumiillisen koskemattomuuden turvaamiseksi taikka merkittävän omaisuusvahingon ehkäisemiseksi.

Suhteellisuus: Rajoituksen on oltava oikeassa suhteessa suojeltavaan etuun nähden.

Lapsen mielipiteen selvittäminen: Lapsen mielipide rajoituksesta on selvitettävä LSL 20 §:n mukaisesti, ellei se ole ilmeisen mahdotonta.

Rajoitusten toteuttaminen ja yleiset periaatteet

Kaikki rajoitukset toteutetaan turvallisesti lapsen ihmisarvoa kunnioittaen, nuoren yksilöllistä tilannetta, ikää, sukupuoltaan ja kulttuuri- ja uskonnollista taustansa huomioiden (LSL 61 a § 2 mom.). Rajoituksen aikana huolehditaan lapsen yksilöllisistä ja perustarpeista. Rajoitus ei saa sisältää alistamista, kurittamista eikä muulla tavoin loukkaavaa kohtelua.

Myötävirrassa on pääsääntöisesti käytössä rajoituksista liikkumavapauden rajoittaminen (LSL 2007/417 69 §), henkilön tarkastus (LSL 2007/417 66 §) tai henkilönkatsastus (LSL 2007/417 66 a §) tai omaisuuden/huoneen tarkistaminen (LSL 2007/417 67 § 1.-3.mom. §).

Rajoitusta tehdessä ollaan yhteydessä nuoren vanhempiin ja sosiaalityöntekijään. Valituskelpoisten päätösten kohdalla keskustellaan vanhempien kanssa haluavatko päätöksen normaalina kirjeenä, sähköpostina vai kirjattuna kirjeenä saantitodistuksella. Päätös toimitetaan heidän toiveiden mukaisesti. Nuoren kanssa käydään päätös läpi ja keskustelu kirjataan Nappulaan rajoitustoimenpiteet otsikolla. Nuoren halutessa häntä autetaan valituksen tekemisessä. Rajoituksen vaikutusta ja tarpeellisuutta seurataan koko rajoituksen ajan. Jos tarve rajoittamiselle loppuu ennen kuin rajoitus, päätetään se. Lisäksi tehdään arviointi rajoituksen vaikutuksesta nuoren tilanteeseen rajoituksen päätyttyä.

Näiden lisäksi Myötävirrassa voidaan toteuttaa myös muita lastensuojelulain mukaisia rajoitustoimenpiteitä, jotka ovat seuraavia. Näiden rajoitusten käsittelyssä noudatetaan samoja toimintaperiaatteita kuin edellä kuvatuissa rajoituksissa.

Yhteydenpidon rajoittamista koskeva päätös (LSL 2007/417 63 §):
Lastensuojelulaitoksessa voidaan tehdä päätös nuoren yhteydenpidon rajoittamisesta, jos se on välttämätöntä nuoren hoidon, kuntoutuksen tai turvallisuuden varmistamiseksi (LSL 62 §). Päätös on määräaikainen (enintään yksi vuosi kerrallaan) ja siinä on mainittava rajoituksen syy, kohdehenkilöt, rajoituksen tyyppi ja laajuus. Päätöksen tekee yleensä lapsen asioista vastaava sosiaalityöntekijä tai viranhaltija, mutta lastensuojelulaitoksen johtaja voi päättää lyhytaikaisesta (enintään 30 vrk) rajoituksesta kiireellisissä tilanteissa. Rajoitus on lopetettava heti, kun se ei enää ole tarpeellinen.

Aineiden ja esineiden haltuunotto (LSL 2007/417 65 §):
Laitoksen henkilökunta voi ottaa haltuun nuoren hallussa olevia aineita tai esineitä, jos ne vaarantavat nuoren tai muiden turvallisuuden, ovat laittomia (kuten päihteet tai vahingoittamiseen tarkoitettut esineet), haittaavat nuoren hoitoa tai kuntoutusta, tai vakavasti haittaavat sijaishuollon järjestämistä tai laitoksen yleistä järjestystä. Haltuunotto voi koskea myös tupakkalain vastaisia tuotteita. Haltuun otettu omaisuus palautetaan nuorelle sijaishuollon päättyessä, ellei muussa laissa toisin säädetä.

Kiinnipitäminen (LSL 2007/417 68 §):
Laitoksen henkilökunta voi pitää kiinni lapsesta, jos lapsi sekavan tai uhkaavan käyttäytymisensä perusteella todennäköisesti vahingoittaisi itseään tai muita. Kiinnipitäminen on sallittua, jos se on välttämätöntä lapsen tai toisen henkilön hengen, terveyden tai turvallisuuden välittömän vaarantumisen tai omaisuuden merkittävän vahingoittamisen estämiseksi. Kiinnipitäminen on oltava luonteeltaan hoidollista ja huollollista, ja se on lopetettava heti, kun se ei enää ole välttämätöntä.

Luvatta laitoksesta poistuneen lapsen palauttaminen (LSL 2007/417 69 a §):

Jos lapsi poistuu luvatta lastensuojelulaitoksesta tai ei palaa sovitusti, laitoksen on viipymättä etsittävä ja palautettava hänet sekä ilmoitettava poissaolosta lapsen sijaishuollosta vastaavalle viranomaiselle. Lapsen palauttamisesta ja kuljettamisesta päättää lapsen asioista vastaava sosiaalityöntekijä tai kiireellisissä tilanteissa laitoksen johtaja tai nimetty henkilökunta. Kuljetuksen saa toteuttaa vain ammattitaitoinen henkilökunta tai muu toimivaltainen viranomainen, ei ostopalveluna. Kuljetuksen turvallisuuden varmistamiseksi voidaan tehdä henkilöntarkastus ja ottaa haltuun vaarallisia aineita tai esineitä. Lasta saa pitää lyhytaikaisesti kiinni kuljetuksen aikana, jos hän vaarantaa itsensä tai muita, ja kiinnipitämisestä on tehtävä kirjallinen selvitys.

Eristäminen (LSL 2007/417 70 §):

Nuori voidaan eristää lyhytaikaisesti muista, jos hän käyttäytymisellään vaarantaa vakavasti omaa tai muiden turvallisuutta tai jos hänen käyttäytymisensä vakavasti häiritsee laitoksen toimintaa. Eristäminen on aina viimeinen keino ja sen tulee olla mahdollisimman lyhytaikainen.

Myötävirrassa ei ole erillistä eristämistä tilaa, mutta eristämiseksi voidaan tulkita myös sellainen tilanne jossa lapsen kulku rajataan vaaratilanteessa hänen omaan huoneeseen.

Nämä rajoitustoimenpiteet ovat poikkeuksellisia ja niihin ryhdytään vain, jos lievemmät keinot eivät ole riittäviä tai mahdollisia. Kaikkien rajoitusten käytössä noudatetaan aina laissa säädettyjä edellytyksiä, tarkoitussidonnaisuutta, vähimmän haitan periaatetta ja suhteellisuutta.

2.3.1 Asiallinen kohtelu

Myötävirrassa toivotaan avointa ja rehellistä keskustelua eli suuri toive on, että mikäli nuori tai hänen läheisensä kokee epäasiallista kohtelua tai toimintaa, uskalletaan se tuoda esiin joko ohjaajille tai yksikön johtajalle. Tämä mahdollistaa asian käsittelyn ja siitä keskustelun. Mikäli nuori tai hänen läheisensä ei koe keskustelun jälkeen asian korjaantuneen, voivat he tehdä ilmoituksen omalle sosiaalityöntekijälle, lupa- ja valvontavirastoon (LVV) tai ottaa yhteyttä oman kunnan sosiaaliasiavastaavaan. Tarvittaessa ohjaajat auttavat tässä asiassa.

Muistutuksen vastaanottajan yhteystiedot: Johtava viranhaltija Varsinais-Suomen hyvinvointialue, sosiaalityön johtaja Soile Merilä, puh. 0442017532, sähköposti: soile.merila@varha.fi

. Sosiaaliasiavastaavien yhteystiedot ovat kohdassa 1.

Lupa ja valvontavirasto:

Sähköposti: asiakaspalvelu@lvv.fi

Puhelin: 0295 256 930 (maanantai–perjantai kello 9–15)

Asiakirjojen vastaanotto ja yleisneuvonta auki arkisin kello 8–16.15.

Kulttuurikuja 1, 20800 Turku

<https://lvv.fi/etusivu>

Myötävirrassa ohjaajat tekevät nuorten kanssa yhdessä Hyvän kohtelun suunnitelman. Se päivitetään vähintään kerran vuodessa tai toiminnan muuttuessa oleellisesti.

Myötävirrassa Hyvän kohtelun suunnitelma sisältää konkreettiset käytännöt kiusaamisen, häirinnän ja väkivallan ennaltaehkäisyyn sekä niihin puuttumiseen:

Ennaltaehkäisy:

Nuorten kanssa käydään läpi yhteiset pelisäännöt heti sijoituksen alussa.

Ohjaajat mallintavat kunnioittavaa vuorovaikutusta.

Viikoittaisissa nuorten kokouksissa (tiistaisin) käsitellään yhteisön ilmapiiriä ja mahdollisia ristiriitoja.

Henkilökunta seuraa aktiivisesti nuorten välistä vuorovaikutusta.

Puuttuminen:

Kiusaamiseen, häirintään tai väkivaltaan puututaan välittömästi.

Tilanne selvitetään kaikkien osapuolten kanssa erikseen ja yhdessä.

Nuori saa tukea tilanteen käsittelyyn ja tarvittaessa yhteyttä terapeutille/psykologille.

Vakavissa tilanteissa tehdään lastensuojeluilmoitus ja/tai rikosilmoitus.

Tilanteet kirjataan Nappulaan ja käsitellään tiimipalaverissa.

Sosiaalityöntekijä ja huoltajat informoidaan.

Hyvän kohtelun suunnitelma päivitetään vähintään kerran vuodessa yhdessä nuorten kanssa. Seuraava päivitys: 02/2027.

Myötävirrassa ajatuksena on, että kohtelee toista siten kuin haluaisit itseäsi kohdeltavan. Tällä tavoin nuorten kohtelu pysyy hyvänä ja asiallisena. Kaikki palautteet käsitellään työryhmässä ja mietitään tarvittaessa muutostoimenpiteitä/tarkennuksia toimintaan. Muutoksia/tarkennuksia tehtäessä seurataan niiden vaikutusta mm. asiakastytytyväisyytuloksien avulla.

2.3.2 Itsemääräämisoikeuden toteutuminen

Myötävirrassa jokainen nuori kohdataan yksilönä huomioiden hänen ominaispiirteensä. Tästä syystä jokaisella nuorella on mahdollisuus vaikuttaa

arkeensa viikko-ohjelman teon yhteydessä. Myötävirrassa toimintaa ohjaa "arjen aikataulu", jonka sisälle nuori rakentaa oman viikko-ohjelmansa

Jokainen nuori saa itse sisustaa huonettaan omanlaisekseen. Myötävirrassa huoneista löytyy vain perusvarusteet; sänky, työpöytä ja tuoli sekä vaatekaappi..

Nuorilla on mahdollisuus olla mukana ruokailun teossa ja esittää omia toiveita.

Lisäksi jääkaapin ovesta on kauppalista, johon voi laittaa omia toivomuksia. Nuori saa luonnollisesti aina lähteä ohjaajan kanssa kauppaan ostoksille ja vaikuttaa täten jääkaapin sisältöön.

Asiakkaiden käyttövarojen maksaminen toteutuu lastensuojelulain 55 §:n

mukaisesti. Jokainen nuorelle mietitään yhdessä paras tapa kuukausittaisten

käyttövarojen suhteen. Jotkut nuoret haluavat rahat käteisenä ja jotkut tilille.

Myötävirrassa on mahdollisuus saada kuukausittaiset käyttövarat joko viikottain tai kerran kuussa. Käyttövarat ovat nuoren omaa rahaa, jonka käyttöä ei seurata. Toki nuoren halutessa voidaan rahankäyttöä opetella ja miettiä yhdessä kohteita, joihin niitä voisi käyttää.

Joka tiistai pidetään nuorten kokous, jossa nuorilla on mahdollisuus tuoda esiin omia toiveitaan esimerkiksi talon ulkopuoliseen toimintaan liittyen. Myötävirrassa

kulttuuriin kuuluu keskusteleva ja luottamukseen perustuva ilmapiiri. Tästä syystä

rajoituksia pyritään välttämään niin kauan, kunnes ei ole muuta keinoa turvata

nuoren kasvu ja kehitys. Lapsen asioista vastaavan sosiaalityöntekijän kanssa

pyritään tarkkaan jo ennen sijoitusta miettimään pystyykö nuori sitoutumaan

Myötävirrassa kulttuuriin.

Mikäli rajoitustoimenpiteitä joudutaan käyttämään, yksikön johtaja on delegoinut

ohjaajille rajoituspäätösten kirjoitusoikeuden, poikkeuksena yhteydenpidon

rajoittaminen. Myötävirrassa on pääsääntöisesti käytössä rajoituksista

liikkumavapauden rajoittaminen, henkilöntarkastus -tai katsastus sekä

omaisuuden/huoneen tarkistaminen. Johtajan loma-aikoina johtajan toimivalta delegoidaan erikseen nimetyille henkilöille.

Rajoitusta tehdessä ollaan yhteydessä nuoren vanhempiin ja sosiaalityöntekijään.

Valituskelpoisten päätösten kohdalla keskustellaan vanhempien kanssa haluavatko

päätöksen normaalina kirjeenä, sähköpostina vai kirjattuna kirjeenä

saantitodistuksella. Päätös toimitetaan heidän toiveiden mukaisesti.

Nuoren kanssa käydään päätös läpi ja keskustelu kirjataan Nappulaan

rajoitustoimenpiteet otsikolla.

Nuoren halutessa häntä autetaan valituksen tekemisessä.

Rajoituksen vaikutusta ja tarpeellisuutta seurataan koko rajoituksen ajan. Jos tarve

rajoittamiselle loppuu ennen kuin rajoitus, päätetään se. Lisäksi tehdään arviointi

rajoituksen vaikutuksesta nuoren tilanteeseen rajoituksen päätyttyä.

Nuoret ovat oikeutettuja lukemaan heistä kirjoitettuja päivittäisraportteja

vastuusosiaalityöntekijän kanssa asiasta sopien. Nuoren kanssa käydään

rajoituspäätökset ja kuukausikoosteet läpi henkilökohtaisesti ja heidän

mielipiteensä kirjataan niihin ylös.

lapsen edun, asiakas- tai potilasturvallisuuden kannalta merkittävän riskin. Erityisesti korostamme lakisääteistä lastensuojeluilmoitusvelvollisuutta sekä sosiaalihuoltolain 48 §:n mukaista velvollisuutta ilmoittaa viipymättä havaitsemastaan epäkohdasta tai sen uhasta. Jos työntekijällä on perusteltu syy epäillä, että lapsen kehitys on vaarassa tai lapsi on lastensuojelun tarpeessa esimerkiksi kaltoinkohtelun, laiminlyönnin, hyväksikäytön tai muun vakavan uhan vuoksi, on hänen tehtävä viipymättä lastensuojeluilmoitus kunnan sosiaalihuoltoon.

Nämä ilmoitukset voidaan tehdä salassapitosäännösten estämättä esihenkilölle, toiminnanjohtajalle tai tarvittaessa valvovalle viranomaiselle (esim. hyvinvointialue tai lupa- ja valvontavirastoon (LVV)). Ilmoituksen yhteydessä voidaan luovuttaa vain ne salassa pidettävät tiedot, jotka ovat välttämättömiä asian selvittämiseksi. Tietojen käsittelyssä noudatetaan tietosuojalainsäädäntöä, huolellisuutta ja minimointiperiaatetta. Ilmoittajan ja asiakkaiden henkilötietojen suoja varmistetaan koko käsittelyprosessin ajan. Tällä menettelyllä varmistetaan, että Myötävirran henkilöstö voi tuoda esiin epäkohtia ilman epävarmuutta salassapitovelvollisuuden rikkomisesta ja että lasten etu sekä turvallisuus toteutuvat kaikissa tilanteissa.

Muistutuksen vastaanottajan yhteystiedot:

Johtava viranhaltija Varsinais-Suomen hyvinvointialue, sosiaalityön johtaja Soile Merilä, puh. 0442017532, säpo: soile.merila@varha.fi.

Sosiaaliasiavastaavien yhteystiedot ovat kohdassa 1.

Lupa ja valvontavirasto:

Sähköposti: asiakaspalvelu@lvv.fi

Puhelin: 0295 256 930 (maanantai–perjantai kello 9–15)

Asiakirjojen vastaanotto ja yleisneuvonta auki arkisin kello 8–16.15.

Kulttuurikuja 1, 20800 Turku

<https://lvv.fi/etusivu>

Ilmoitus tehdään aina asiakkaaseen kohdistuvasta epäkohdasta tai sen uhasta:

- Epäkohdalla tarkoitetaan esimerkiksi asiakasturvallisuudessa ilmeneviä puutteita
 - Yksilön perusoikeuksien tosiasiallista rajoittamista vakiintuneita hoitokäytäntöjä suoritettaessa
 - Asiakkaaseen kohdistuva kaltoin kohtelu, fyysinen, psyykinen tai kemiallinen eli lääkkeillä aiheutettua kaltoin kohtelua.
- Väärinkäytösten, epäkohtien ja tai asukasturvallisuuden vaarantumisen ilmoittamiselle on Faminetissa kanava, jossa työntekijät voivat tehdä ilmoituksen anonyymisti.

Epäkohtailmoitus esihenkilölle

Havaitessasi epäkohdan keskustele asiasta esihenkilösi kanssa kuten laki sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta ohjaa tekemään. Tarkastelkaa asiaa mitä on tapahtunut, miten tilanteeseen on reagoitu ja millaisia toimenpiteitä asia mahdollisesti vaatii.

Epäkohtailmoituksen tekeminen Faminetissa

•Yksikön omilla sivuilla valitse "Poikkeamat"

•Täytä lomake,

•Valitse, koskeeko ilmoitus a) asukkaan kohtelua, b) osallisuutta tai palvelun aikarajoja, c) palvelutarvetta ja/tai palvelusuunnitelmaa tai d) pakotteiden/ rajoitteiden käyttöä

•Asiakkaaseen kohdistuva kaltoin kohtelu, fyysinen, psyykinen tai kemiallinen eli lääkkeillä aiheutettua kaltoin kohtelua.

Myötävirran henkilöstö on veloitettu ilmoittamaan esihenkilölleen ja kirjaamaan huomaamansa tai heidän tietoonsa saatetut epäkohdat, laatu-poikkeamat ja riskit yksikön toiminnanohjausjärjestelmään. Jos kyseessä vakava poikkeama, työntekijä ilmoittaa poikkeamasta heti suoraan yksikön esihenkilölle tai päivystävälle esihenkilölle ja tarpeen vaatiessa palvelujohtajalle. Tarvittaessa asiasta ilmoitetaan hyvinvointialueen sosiaalihuollon johtavalle viranhaltijalle. Ilmoituksen vastaanottaneen toiminnasta vastaavan esihenkilön tulee käynnistää toimet epäkohdan tai sen uhan poistamiseksi ja ellei niin tehdä, ilmoituksen tekijän on ilmoitettava asiasta Lupa- ja valvontavirastoon (LVV). Yksikön omavalvonnassa on määriteltävä, miten riskienhallinnan prosessissa toteutetaan epäkohtiin liittyvät korjaavat toimenpiteet. Jos epäkohta on sellainen, että se on korjattavissa yksikön omavalvonnan menettelyssä, korjaamistoimenpiteet tehdään mahdollisimman nopeasti. Jos epäkohta on sellainen, että se vaatii järjestämisvastuussa olevan tahon toimenpiteitä, siirretään vastuu korjaavista toimenpiteistä toimivaltaiselle taholle.

Kaikki uudet työntekijät perehdytetään myös heti Faminetin saloihin. Atk-osaamisen puute ei ole este poikkeaman tekemiselle. Pääasia on, että huomattuaan/kohdattuaan riskin työntekijä ilmoittaa asiasta yksikön johtajalle tai Lupa- ja valvontavirastoon (LVV).

Lupa- ja valvontavirastoa (LVV):

Sähköposti: asiakaspalvelu@lvv.fi

Puhelin: 0295 256 930 (maanantai–perjantai kello 9–15)

Asiakirjojen vastaanotto ja yleisneuvonta auki arkisin kello 8–16.15.

Kulttuurikuja 1, 20800 Turku

Ohjeita ja lisätietoja kantelun/epäkohdan ilmoittamisesta:

<https://lvv.fi/yhteystiedot/asiakaspalvelu>

Myötävirrassa nuoret voivat kertoa ohjaajille tai esihenkilöille havaitsemistaan epäkohdista, laatupoikkeamista tai riskeistä. Nämä käsitellään yhdessä henkilöstön sekä nuoren kanssa ja asiasta voidaan jutella yhteisesti myös nuorten kokouksessa. Nuorille kerrotaan, että he voivat halutessaan olla yhteydessä omaan sosiaalityöntekijäänsä tai sosiaaliasiavastaavaan ja nuorta autetaan tarvittaessa yhteydenpidossa. Lisäksi nuori voi tehdä heti kantelun Lupa- ja valvontavirastoon tai sosiaaliasiavastaavalle, ilman asian käsittelyä sijaishuoltoyksikössä.

Nuoren huoltaja voi soittaa, laittaa sähköpostia tai tulla juttelemaan yksikköön ohjaajille tai esihenkilöille havaitsemastaan epäkohdasta. Ohjaajat ja esihenkilöt huomioivat ja keskustelevat huoltajan tuoman epäkohdan läpi, esimerkiksi päivittäisraporttien yhteydessä tai henkilöstön maanantaipalaverissa. Yksikön esihenkilöt tekevät kuukausittain omavalvonnan kuukausiseurannan, jossa seurataan ja arvioidaan epäkohtailmoituksen tai poikkeaman korjaustoimenpiteen toteutumista.

Muistutukset tms. käsitellään työryhmän kanssa sekä palvelujohtajan kanssa. Yhdessä mietitään muistutuksen vastinetta ja sitä, miten toimintaa voidaan parantaa. Vakavemmissa kanteluissa asian käydään aina läpi myös laatujohtajan sekä liike-toimintajohtajan kanssa ja pohditaan yhdessä toimenpiteet asian hoitamiseksi.

Nuorelle voidaan määrätä edunvalvoja huoltajan sijaiseksi. Edunvalvojan määrääminen tulee ajakohtaiseksi seuraavissa tilanteissa:

- 1) on perusteltu syy olettaa, ettei huoltaja voi puolueettomasti valvoa lapsen etua asiassa; ja
- 2) edunvalvojan määrääminen on tarpeen asian selvittämiseksi tai muutoin lapsen edun turvaamiseksi.

Hakemuksen edunvalvojan määräämiseksi voi tehdä holhoustoimesta annetussa laissa (442/1999) tarkoitettu holhousviranomaisen, hyvinvointialue tai huoltaja itse. (8.7.2022/610)

Edunvalvojan määrää tuomioistuinin. Myös holhousviranomaisen voi määrätä edunvalvojan, jos huoltaja ja hyvinvointialue yhdessä sitä hakevat. Edunvalvojan määräämiseen sovelletaan, mitä holhoustoimesta annetussa laissa tai muussa laissa säädetään sijaisen määräämisestä edunvalvojalle. (8.7.2022/610)

Myötävirta sitoutuu ehdottomasti vastatoimien kieltoon. Tämä tarkoittaa, että ketään ilmoituksen tehnyttä henkilöä – olipa kyseessä työntekijä, harjoittelija, yhteistyökumppani tai muu sidosryhmän edustaja – ei saa kohdella epäsuotuisasti tai rangaista ilmoituksen seurauksena. Kiellettyjä vastatoimia ovat muun muassa työsuhteeseen liittyvät negatiiviset toimenpiteet, kuten irtisanominen, tehtävien tai palkan alentaminen, syrjintä, kiusaaminen tai muut henkilön asemaa heikentävät toimet.

Vastatoimien kiellon tarkoituksena on varmistaa, että Myötävirrassa vallitsee avoin ja turvallinen toimintaympäristö, jossa kaikki voivat tuoda esiin havaitsemiaan epäkohtia, väärinkäytöksiä tai rikoksia – erityisesti lasten hyvinvointiin ja turvallisuuteen liittyviä huolia – ilman pelkoa negatiivisista seurauksista. Tämä on ensiarvoisen tärkeää lastensuojelutyössä, jossa lasten edun turvaaminen edellyttää kaikkien toimijoiden aktiivista ja rohkeaa puuttumista mahdollisiin epäkohtiin.

Myötävirta edistää avointa ilmoituskulttuuria ja varmistaa, että kaikki ilmoitukset käsitellään luottamuksellisesti, puolueettomasti ja asianmukaisesti, suojellen samalla ilmoituksen tekijän identiteettiä lainsäädännön sallimissa rajoissa. Jokaisen työntekijän ja sidosryhmän edustajan velvollisuus on noudattaa tätä periaatetta ja edistää toiminnallaan turvallista ilmoituskanavaa.

2.5 Henkilöstö

Myötävirrassa varmistamme Lastensuojelulain 60 §:n mukaisesti, että lasten ja nuorten tarvitsemaan hoitoon ja kasvatukseen nähden on aina riittävä määrä sosiaalihuollon ammattihenkilöitä sekä muuta tarvittavaa henkilöstöä. Laitoksen hoito- ja kasvatustehtävistä vastaava johtaja täyttää sosiaalihuoltolain 46 a §:n 3 momentissa säädetyt kelpoisuusehdot.

Hoito- ja kasvatustehtävissä olevan henkilöstön määrässä ja rakenteessa otetaan huomioon Myötävirrassa asiakaskunnan erityistarpeet, kuten neuropsykiatriset haasteet ja mielenterveyspuolen erityisosaamisen tarve, sekä toiminnan luonne. Huolehdimme jatkuvasti henkilöstön riittävästä määrästä, korkeasta osaamisesta ja kattavasta perehdytyksestä. Tällä varmistamme, etteivät henkilöstöön liittyvät puutteet aiheuta rajoitusten käyttämistä, lapsen turvallisuutta vaarantavia tai ihmisarvoa alentavia rajoitustoimenpiteiden toteuttamistapoja ja käytäntöjä.

Panostamme henkilöstön jatkuvaan koulutukseen ja työnohjaukseen, jotta voimme tarjota nuorille parasta mahdollista tukea ja hoitoa.

Myötävirrassa hoidetaan psyykkisesti oireilevia nuoria, joten ohjaajien koulutustaustan tulee olla tähän sopiva. Siksi ohjaajia rekrytoitaessa keskitytään mielenterveyspuolen osaamiseen sekä taitoon kohdata nuoret. Myötävirrassa työskentelee yksikön johtaja Sosionomi (AMK), arjesta vastaava lähihoitaja, 3x Sosionomi AMK+ lähihoitaja, 2x Sosionomi AMK, 1x lähihoitaja, 1x nuoriso- ja vapaa-aikatoiminnan ohjaaja (opistotaso). Lääkehoidosta vastaava sairaanhoitaja (AMK) 1x.

Työntekijät ovat sitoutuneita ja työryhmässä tapahtuukin harvoin muutoksia. Toistaiseksi rekrytointihaasteet eivät ole koskettaneet Myötävirtaa.

Myötävirrassa on käytössä sijaisryhmä, jossa on tuttuja ja talon/nuoret tuntevia työntekijöitä. Sijaisia käytetään sairastapauksissa, kiireisten päivien kohdalla sekä myös vuosilomien aikana. Tärkeää on mitoituksen ja ohjaajien riittävyys, jotta nuoret saavat sen mitä tarvitsevat. Sijaiset perehdytetään Myötävirrassa toimintakulttuuriin, nuorten hoito- ja kasvatussuunnitelmiin sekä kriisitilanteiden hallintaan ensimmäisten työvuorojen aikana. Jokaiselle sijaiselle perehdytetään perehdytyskansion kautta, tärkeimmät yhteystiedot, päivärytmi, turvallisuusohjeet ja rajoitustoimenpiteiden periaatteet. Sijaisia ei sijoiteta yksintyöskentelyyn ilman riittävää perehdytystä. Lääkehoitoon ja rajoitustoimenpiteisiin osallistuvat vain ne sijaiset, joilla on vaaditut luvat ja koulutus.

Yksikön johtaja ja arjesta vastaava ovat pääasiassa arjessa paikalla virka-aikaan, joten lähiesimiestyö onnistuu hyvin. Lisäksi nuoretkin tapaavat heitä säännöllisesti.

Nuoret voivat halutessaan olla paikalla haastattelemassa uusia työntekijöitä. Samoin vuorossa olevat ohjaajat ovat paikalla haastattelutilanteessa. Haastattelun jälkeen keskustellaan mukana olleiden kanssa vaikutelmasta, joka haastattelussa syntyi. Viime kädessä päätöksen tekee yksikön johtaja, joka kuuntelee sekä nuoria että työntekijöitä valinnassa.

Työntekijöiltä pyydetään tutkintotodistukset nähtäväksi ja todistuskopiot tallennetaan sähköisesti henkilöstöhallintajärjestelmään. Työntekijän pätevyys tarkastetaan myös Suosikki- tai Terhikki -rekisteristä ja rekisterinumero merkitään henkilön kohdalle henkilöstöhallintajärjestelmään. Kaikilta työntekijöiltä selvitetään työntekijän rikostausta lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä annetun lain (504/2002) perusteella. Lisäksi valittu työntekijä käy lakisääteisessä työhöntulotarkastuksessa koeajan puitteissa.

Uudelle työntekijälle nimetään työryhmästä mentori, joka seuraa perehtymistä ja keskustelee asioista uuden työntekijän kanssa. Perehdytyksessä hyödynnetään perehdytyslomaketta sekä Faminetin sähköistä perehdytystä. Jokaisella ohjaajalla on vastuualue, jonka perehdytyksestä he huolehtivat. Työvuorot suunnitellaan ensimmäisen 3 viikon ajalle siten, ettei perehtyjän tarvitse toimia yksin työvuorossa.

Työntekijöillä on mahdollista kouluttaa itseään verkkokoulutuksilla jatkuvasti. Jos työntekijä haluaa talon ulkopuoliseen täydennyskoulutukseen, tästä keskustellaan ensin yksikön johtajan kanssa ja sen jälkeen työryhmän kanssa. Myötävirrassa suhtaudutaan positiivisesti koulutuksiin ja itsensä kouluttamiseen. Jokainen ohjaaja käy vähintään 2 täydennyskoulutuspäivää kalenterivuoden aikana.

Täydenniskoulutus liittyy erityisosaamiseen eli nuorten mielenterveyteen ja päihteisiin. Yksikön johtaja vastaa työntekijöiden koulutusten toteutumisesta. Arjesta vastaava ohjaaja tuo työntekijöille tiedoksi Myötävirrassa hoitoa ja kasvatusta tukevia koulutuksia.

Opiskelijat otetaan vastaan kuten uudet työntekijätkin, pois lukien todistukset ja lisäykset henkilöstöhallintajärjestelmään. Heiltä ei rikostaustaa selvitetä, koska koulu tarkistaa opiskelijan rikostaustaotten ennenharjoittelua. Myötävirrassa opiskelijat eivät työskentele vahvuudessa ennen valmistumistaan.

Työhyvinvoinnin tukeminen Myötävirrassa:

Työterveyshuolto: Työterveyskeskus Mehiläinen Turku, jossa tehdään vuosittain työpaikkaselvitys.

Työnohjaus: Työryhmällä on säännöllinen ulkopuolinen työnohjaus 10 kertaa vuodessa / kuukaudessa. Työnohjauksessa käsitellään asiakastyön haasteita, tiimidynamiikkaa ja työhyvinvointia.

Varhaisen tuen malli: Yksikönjohtaja seuraa henkilöstön työhyvinvointia ja puuttuu varhaisessa vaiheessa poissaoloihin, kuormitukseen tai muihin huolenaiheisiin.

Varhaisen tuen keskustelut dokumentoidaan ja niille asetetaan tukitoimet.

Tiimi- ja kehityskeskustelut: Jokaiselle työntekijälle pidetään vähintään yksi kehityskeskustelua vuodessa.

Tiimipalaverit: Kerran kuukaudessa, tiimipalavereiden yhteydessä varataan aikaa työyhteisön hyvinvoinnin ja jaksamisen läpikäyntiin.

Viikkopalaverit: Maanataisin pidetään viikkopalaveri jossa tehdään tulevan viikon työn suunnittelua

Kriisitilanteet: Kriisitilanteissa tarjotaan defusing (purkukeskustelu) ja tarvittaessa kriisityön tukea.

2.6 Asiakas- ja potilastyöhön osallistuvan henkilöstön riittävyyden seuranta

Myötävirrassa henkilöstömitoitus on:

Arkipäivisin (ma–pe klo 7–21): vähintään 2 ohjaajaa vuorossa

Viikonloppuisin ja iltavuorossa (klo 14–22): vähintään 2 ohjaajaa vuorossa

Yövuorossa (klo 22–7): 1 ohjaaja, jonka tueksi on tarvittaessa saatavilla päivystävä esihenkilö ja Securitas-vartiointi

Yksikönjohtaja ja arjesta vastaava ovat pääsääntöisesti paikalla virka-aikaan (ma–pe klo 8–16)

Henkilöstön riittävyyttä arvioidaan jatkuvasti nuorten hoidon tarpeen, päivän tapahtumien (esim. koulukyydit, terapiat, kriisitilanteet) ja sijaisjärjestelyiden valossa. Tarvittaessa vahvuutta lisätään sijaisilla tai esihenkilöiden tuella.

Yksikön johtaja seuraa myös henkilöstön riittävyyttä seurataan kvartaaliarvioinnissa, jossa tarkastellaan työvuorosuunnittelua, poissaoloja, sijaisten käyttöä ja mahdollisia kuormitusilanteita. Mikäli mitoitus osoittautuu riittämättömäksi (esim. toistuva sijaisten tarve, työntekijöiden kuormittuneisuus), yksikönjohtaja käynnistää toimenpiteet tilanteen korjaamiseksi.

2.7 Monialainen yhteistyö ja palvelun koordinointi

Myötävirran omavalvontasuunnitelmaan kuuluu tiivis ja systemaattinen yhteistyö nuoren verkostoon kuuluvien tahojen kanssa. Tämä yhteistyö kattaa sijoittavan hyvinvointialueen, jonka kanssa pidetään säännöllistä yhteyttä sosiaalityöntekijään, osallistutaan asiakassuunnitelmapalaveriin ja raportoidaan nuoren tilanteesta kuukausittain. Koulun tai oppilaitoksen kanssa ylläpidetään päivittäistä yhteyttä opettajiin ja osallistutaan tarvittaessa HOJKS- ja oppilashuoltoryhmiin. Terveystieteiden osalta tehdään yhteistyötä nuoren terapeuttien, psykologien ja lääkäreiden kanssa nuoren ja huoltajan suostumuksella. Vanhempia ja läheisiä kannustetaan säännölliseen yhteydenpitoon ja vierailuihin sekä osallistumaan palaveriin. Lisäksi tehdään tarvittaessa yhteistyötä muiden palveluntuottajien, kuten päihdepalveluiden, kriisikeskusten tai jälkihuollon kanssa. Yhteistyön koordinoinnista vastaa nuoren omaohjaaja yhdessä yksikönjohtajan kanssa varmistuen kokonaisvaltaisen tuen nuorelle.

2.8 Toimitilat ja välineet

Myötävirrassa on kolme kerrosta, joista ylin kerron on toimistokäytössä. Sinne ovat myös nuoret tervetulleita, mutta ohjaajan kanssa yhdessä. Keskikerroksessa on nuorten huoneet sekä olohuone ja keittiö. Jokaisella nuorella on oma huone, joka on vain hänen käytössä. Nuori saa tarvittaessa oven lukkoon ja vain ohjaajilla on avain huoneeseen. Huoneisiin ei mennä ilman nuorta. Pohjakerroksesta löytyy pyykkihuolto, askarteluhuone ja henkilökunnan suihku sekä sauna. Yleisiä tiloja nuoret voivat käyttää vapaasti. Myötävirran fyysiset puitteet on remontoitu juuri vastaamaan paremmin lastensuojelun sijaishuollon tarpeita ja vaatimuksia. Myötävirrassa on aina ovet auki sisäpuolelta. Nuorten huoneiden ikkunat ovat avattavissa. Myötävirrassa ei ole kulun- eikä kameravalvontaa. Tämä valinta perustuu Myötävirran kulttuuriin, jossa korostuu nuorten ja henkilökunnan välinen luottamus, avoimuus ja keskusteleva ilmapiiri. Turvallisuus varmistetaan riittävällä henkilöstömitoituksella. Oivissa on olemassa hälytin, jotta saadaan lisättyä turvallisuutta yöaikaan. Myötävirrassa on käytössä Ajax hälytin - ja paniikkipainikejärjestelmä ja Securitas Oy:n vartiointipalvelu mahdollisia väkivalta- ja kriisitilanteita varten. Hälytinjärjestelmä on asennettuna osaston puhelimeen ja vuorossa olevilla ohjaajilla on käytössään hätäkutsupainike. Hälytyksistä menee ilmoitus Securitas vartiointipalveluun ja yksikköön tulee hälytys, kun hätäkutsupainiketta käytetään.

Hätäkutuspainikkeet testataan kerran kuukaudessa. Yksikön turvallisuuskansiossa ja toiminnanohjausjärjestelmässä on käyttöohjeistukset Ajax hälytinjärjestelmästä ja Securitas vartiointipalvelun käytöstä.

Palohälyttimet sijaitsevat jokaisen lapsen huoneessa ja yleisissä tiloissa sekä toimistotiloissa. Palohälyttimet ilmoittavat palonkohteen, mutta hälytys ei mene suoraan hätäkeskukseen, joten palon sattuessa on soitettava apua paikalle.

Nuoret voivat vapaasti kulkea Myötävuiran piha-alueella. Nuoret pääsevät käyttämään lähialueen palveluita helposti. Bussipysäkki sijaitsee lähellä, josta pääsee sekä Helsingin että Turun suuntaan. Kävelymatkan päässä sijaitsee Kaarinan keskusta, josta löytyvät tarvittavat palvelut sekä nuorisotilat.

Ruokakauppa sijaitsee 100m päässä. Lähin kuntosali sijaitsee 500m päässä Myötävuirasta. Myötävuiraan sijaitsee myös vuokrattavien sähköpotkulautojen (joiden käyttöä emme turvallisuussyistä kannata) kantaman sisällä samoin Fölipolkupyörien alueen kantaman sisällä.

Myötävuiran sisä- ja ulkotiloista huolehtivat ohjaajat yhdessä nuorten kanssa. Isommat huoltotoimet teetetään ulkopuolisilla toimijoilla. Myötävuirassa ei ole kiinteistönhuoltosopimusta minkään yrityksen kanssa.

Myötävuirasta löytyy kaksi autoa, joiden kanssa pääasiassa kuljetetaan nuoria. Autot huolletaan ja katsastetaan säännöllisesti.

Kodinkoneet ovat kotikäyttöön tarkoitettuja peruskoneita, joiden avulla nuorten on helppo harjoitella itsenäistä elämää varten.

Palotarkastus 17.2.2025 (5v)

Terveystarkastus 8.12.2023 (6v)

Avin työturvallisuustarkastus 6.6.2023

Radon mittaus 22.3.2024

Apteekkitarkastus 18.9.2024

2.9 Lääkinnälliset laitteet, tietojärjestelmät ja teknologian käyttö

Myötävuirassa käy säännöllisesti 6 vuoden välein terveystarkastaja, tarkastamassa yksikön käytänteet terveydensuojelulain näkökulmasta. Lisäksi ohjaajat ja nuoret vaikuttavat omalla toiminnallaan hygieniasyyteen, josta keskustellaan avoimesti esimerkiksi nuorten kokouksessa.

Kerran vuodessa työterveyshoitaja tekee Myötävuiran henkilökunnan kanssa työpaikkaselvityksen.

Apteekkitarkistus tehdään Kaarinan apteekin toimesta sovitusti ja toiminnan muuttuessa.

Myötävirrasta löytyy verenpainemittari, alkometri ja kuumemittarit. Kuumemittarien toiminta varmistetaan hankkimalla säännöllisesti uudet. Verenpainemittari kalibroidaan kahden vuoden välein. Patterit vaihdetaan mittarin niin ilmoittaessa. Alkometri kalibroidaan kerran vuodessa tai laitteen niin ilmoittaessa.

Terveydenhuollon laitteista ja tarvikkeista vastaava: Sanna Leino ja Ida Kakko. Lääkinnällisiin laitteisiin liittyvissä vaaratilanteissa toimintaa Fimean ohjeiden mukaan.

Alla linkki ilmoituksen tekemiseen ja lisätietoa vaaratilanteista.

https://fimea.fi/laakinnalliset_laitteet/ilmoita-vaaratilanteesta

Myötävirrassa ei ole kulunvalvontaa. Oivissa on olemassa hälytin, jotta saadaan lisättyä turvallisuutta yöaikaan. Myötävirrassa on käytössä Ajax hälytin -ja paniikkijärjestelmä ja Securitas Oy:n vartiointipalvelu mahdollisia väkivalta- ja kriisitilanteita varten. Hälytinjärjestelmä on asennettuna osaston puhelimeen ja vuorossa olevilla ohjaajilla on käytössään hätäkutsupainike. Hälytyksistä menee ilmoitus Securitas vartiointipalveluun ja yksikköön tulee hälytys, kun hätäkutsupainiketta käytetään. Jos hätäpainikkeet ja yhteys Securitakseen on poikki, käytetään 112 ja poliisia tilanteiden vaatiessa. Hätäkutsupainikkeet ja palohälyttimet testataan kerran kuukaudessa. Palovaroittimet toimivat sähköllä, joten yksikössä on sähkökatkojen varalta muutamia patterillisia palovaroittimia. Puhelimien ja tietokoneiden akut pidetään täysinä ja yksikössä on myös varavirtalähteitä. Yksikön turvallisuuskansiossa ja toiminnanohjausjärjestelmässä on käyttöohjeistukset Ajax hälytinjärjestelmästä ja Securitas vartiointipalvelun käytöstä. Turva- ja kutsulaitteiden toimintavarmuudesta vastaavat :Janne Tuhkanen ja Mika Litja, yksikön turvallisuusvastaavat, etunimi.sukunimi@familiar.fi Tärkeä osa on perehdytystä on kirjaamisen harjoittelu.

Jokainen työntekijä saa tunnukset Nappulaan (asiakastietojärjestelmä), jotta pääsee kirjaamaan. Jokaisesta asiakkaasta kirjataan jokaisessa työvuorossa. Työvuoroissa ohjaajat sopivat keskenään kirjaamisesta ja siitä, miten aikaa annetaan jokaiselle kirjata rauhasa. Kirjaamiseen liittyvää verkkokoulutusta on saatavilla jokaiselle työntekijälle. Tärkeä osa perehdytystä on myös tietosuojakoulutus ja salassapitovelvollisuus.

Jokaisella nuorella on olemassa ns. paperikansio lukitussa arkistokaapissa toimistossa, josta löytyy nuoren tärkeät tiedot esim yhteystiedot, lääkehoito ja allergiat. Paperisia lomakkeita käytetään, jos nettiyhteys on poikki tai muuten asiakastietojärjestelmä Nappula ei toimi.

Kaikilla työntekijöillä on omat tunnukset koneelle ja jokaisen velvollisuus on kirjautua ulos järjestelmistä poistuessaan koneelta. Puhelimessa asioidessa varmistetaan langan päässä olevan oikea henkilö. Viestipalveluna käytetään tekstiviestejä. Mikäli nuori tai vanhempi haluaa käyttää WhatsAppia, voidaan sitä käyttää ainoastaan käytännön asioiden (esim. tapaamisten sopiminen, tervehdykset) viestimiseen. WhatsApp-viestinnässä ei jaeta salassa pidettäviä tietoja, nuoren terveydentilaa koskevia tietoja, hoitosuunnitelmia tai muita

arkaluonteisia tietoja. Kaikki viralliset asiat käsitellään puhelimitse, sähköpostilla tai Nappula-järjestelmän kautta.

Tietosuojavastaavan nimi ja yhteystiedot:

Kim Klemetti/ kim.klemetti@mehilainen.fi, tietosuoja@mehilainen.fi p. 045 672 8286 (asiakasyhteydenotot vaihteen kautta p. 010 4140 112)

2.10 Lääkehoitosuunnitelma

Lääkehoitosuunnitelma päivitetään lääkehoidon vastaavan toimesta vähintään kerran vuodessa. Jokainen työntekijä on velvollinen lukemaan suunnitelman ja sitotutumaan siihen sekä huomauttamaan havaitsemistaan epäkohdista.

Myötävirrän lääkehoitovastaava on Sanna Leino. Suunnitelman viimeisin päivitys 10/25.

2.11 Asiakas- ja potilastietojen käsittely ja tietosuoja

Asiakastietolain 7 §:n mukainen palveluyksikön asiakastietojen käsittelystä ja siihen liittyvästä ohjeistuksesta vastaa yksikön johtaja.

Tärkeä osa on perehdytystä on kirjaamisen harjoittelu. Jokainen työntekijä saa tunnukset tietokoneelle kirjautumiseen ja sitä kautta myös Nappulaan (asiakastietojärjestelmä), jotta pääsee kirjaamaan raporttia. Jokaisesta nuoresta kirjataan kaikissa työvuoroissa. Työvuoroissa ohjaajat sopivat keskenään kirjaamisesta ja siitä, miten aikaa annetaan jokaiselle kirjata rauhassa.

Kirjaamiseen liittyvää verkkokoulutusta on saatavilla työntekijälle. Tärkeä osa perehdytystä on myös tietosuojakoulutus ja salassapitovelvollisuus.

Kaikilla työntekijöillä on omat tunnukset koneelle ja jokaisen velvollisuus on kirjautua ulos järjestelmistä poistuessaan koneelta.

Puhelimessa asioidessa varmistutaan langan päässä olevan oikea henkilö.

Viestipalveluna käytetään tekstiviestejä. Osa nuorista ja vanhemmista haluaa käyttää Whatsappia, jolloin käytetään sitä, mutta ei kirjoiteta salassapidettäviä tietoja.

Nuorten paperiset lomakkeet ja asiakirjat säilytetään lukitussa arkistokaapissa ohjaajien toimistossa.

Tietosuojavastaavan nimi ja yhteystiedot:

Kim Klemetti/ kim.klemetti@mehilainen.fi, tietosuoja@mehilainen.fi p. 045 672 8286 (asiakasyhteydenotot vaihteen kautta p. 010 4140 112)

Myötävirrassa noudatetaan Mehiläisen organisaation tietoturvasuunnitelmaa, joka on viimeksi päivitetty 16.4.2024.

Tietoturvapoikkeamissa toimitaan samoin kuin muissa toiminnanpoikkeamissa. Kts. kohta 2.4 ja/tai 3.2

2.12 Säännöllisesti kerättävän ja muun palautteen huomioiminen

Sosiaalityöntekijöiltä kerätään palautetta jatkossa seuraavasti:

Sähköinen palautekysely lähetetään 2 kertaa vuodessa (kesä- ja joulukuu) kaikille asiakkaiden sosiaalityöntekijöille.

Asiakassuunnitelmapalavereiden yhteydessä kysytään suullista palautetta yhteistyön sujumisesta.

Kerran vuodessa järjestetään yhteinen kehittämistapaaminen yhteistyökumppaneiden (sosiaalityöntekijät, VARHA) kanssa, jossa käydään läpi palautteita ja kehitetään yhteistyötä.

Arjessa saatu palaute dokumentoidaan Faminetiin ja käsitellään tiimipalaverissa.

Asiakastyytyväisyyskysely toteutetaan 2 kertaa vuodessa.

Asiakastyytyväisyyskyselyiden tulokset käsitellään tiimipalaverissa sekä nuorten kanssa viikoittaisessa kokouksessa. Kehittämiskohteet nostetaan osaksi yksikön laatutavoitteita, ja niiden toteutumista seurataan seuraavan kyselyn yhteydessä. Yhdessä nuorten kanssa valitaan yksi konkreettinen kehittämiskohde seuraavalle puolelle vuodelle.

3 OMAVALVONNAN RISKIENHALLINTA

3.1 Palveluyksikön riskienhallinnan vastuut, riskien tunnistaminen ja arvioiminen

Myötävirrassa on tunnistettu ja arvioitu keskeiset riskit, jotka jakautuvat asiakastyöhön (nuorten psyykinen vointi ja itsensä vahingoittaminen, päihteiden käyttö, karkaaminen, aggressiivinen käyttäytyminen), henkilöstöön (väkivalta- ja uhkatilanteet, sairastavuus ja sijaisten saatavuus, työuupumus), toimitiloihin (palo, vesivahingot, sähkökatkot, tietoliikennehäiriöt) ja yhteistyöhön (viestinnän katkokset hyvinvointialueen kanssa, epäselvät vastuut) liittyviin riskeihin. Jokaiselle tunnistetulle riskille on määritelty ennaltaehkäisevät toimenpiteet sekä selkeät toimintaohjeet mahdollisten tilanteiden varalle. Riskien toteutumista seurataan aktiivisesti poikkeamailmoitusten kautta.

Yksikön johtaja yhdessä turvallisuusvastaavien kanssa ovat vastuussa riskienhallinnasta. Työryhmässä on joka kuukausi aiheena turvallisuusterveiset ja näiden pohjalta parannetaan riskien tunnistamista ja tätä kautta myös niiden minimoimista. Laatuportin riskienhallinta käydään läpi puolivuositain työryhmässä. Tämän lisäksi arjessa pyritään ennakoimaan ja miettimään tilanteiden jouhevaa sujumista.

Poikkeamat (joiden avulla seurataan riskejä ja tilanteita, joissa riskejä syntyy) käydään läpi kuukausittain työryhmässä. 4-5 tason poikkeamat käsitellään välittömästi ja tehdään tarvittavat toimenpiteet, joista tiedotetaan henkilöstöä sekä nuoria.

Myötävirrassa tunnistettuja tyyppisimpiä riskejä ovat nuorten heikentynyt psyykinen vointi, päihteet ja ulkoinen uhka.

Hygienian ja tartuntatautien suhteen tiedostetaan riskit ja tarvittaessa näihin pyydetään neuvoja Mehiläisen hygieniahoitajalta Tea Pennanen, tea.pennanen@mehilainen.fi.

3.2 Riskienhallinnan keinot ja toiminnassa ilmenevien epäkohtien ja puutteiden käsittely

Myötävirrassa tehdään 3 vuoden välein poistumisturvallisuusselvitys Varsinais-Suomen pelastuslaitokselle. Joka toinen vuosi Myötävirrassa järjestetään kouluttajan avulla alkusammutus- ja poistumisharjoitus (1.4.26). Lisäksi turvallisuusvastaavat huolehtivat turvallisuuskävelyistä puolen vuoden välein. Sammuttimien huollosta ja toimintakunnosta vastaavat turvallisuusvastaavat.

Mikäli tilanne vaatii, voidaan Myötävirtaan kutsua apua vartijapalvelusta Securitas Oy tai poliisilta. Vartijat eivät osallistu nuorten kanssa tehtävään työhön, vaan turvaavat ohjaajien työskentelyä.

Palohälyttimet imuroidaan ja testataan ohjaajien toimesta kerran kuussa. Paniikkipainikkeet testataan myös kerran kuussa. Myötävirrassa on erikseen tehtynä pelastussuunnitelma sekä valmiussuunnitelma, jossa on tarkemmin kuvattu yksikön turvallisuusasioita ja -ohjeita. Molemmat suunnitelmat löytyvät Faminetista, PELSUSTA.

Työntekijät koulutetaan MAPAan (Turvalliset toimintamallit MAPA® haasteellisen käytöksen ennaltaehkäisyyn ja hallintaan).

Sosiaalihuollon henkilöstöön kuuluvan tai vastaavissa tehtävissä toimeksiantosuhteessa tai itsenäisenä ammatinharjoittajana toimivien henkilöiden on toimittava siten, että asiakkaalle annettavat sosiaalipalvelut tuotetaan laadukkaasti. Edellä tarkoitettujen henkilöiden on ilmoitettava viipymättä toiminnasta vastaavalle henkilölle (yksikön johtajalle), jos hän tehtävässään huomaa tai saa tietoonsa epäkohdan tai ilmeisen epäkohdan uhan asiakkaan sosiaalihuollon toteuttamisessa. Ilmoituksen vastaanottaneen henkilön on ilmoitettava asiasta kunnan sosiaalihuollon johtavalle viranhaltijalle.

Ilmoitus tehdään aina asiakkaaseen kohdistuvasta epäkohdasta tai sen uhasta:

Epäkohdalla tarkoitetaan esimerkiksi asiakasturvallisuudessa ilmeneviä puutteita Yksikön perusoikeuksien tosiasiallista rajoittamista vakiintuneita hoitokäytäntöjä suoritettaessa

Asiakkaaseen kohdistuva kaltoin kohtelu, fyysinen, psyykkinen tai kemiallinen eli lääkkeillä aiheutettua kaltoin kohtelua.

Väärinkäytösten, epäkohtien ja tai asukasturvallisuuden vaarantumisen ilmoittamiselle on Mehinetissä kanava, jossa työntekijät voivat tehdä ilmoituksen anonyymisti.

Epäkohtailmoitus esihenkilölle: Havaitessasi epäkohdan keskustele asiasta esihenkilösi kanssa kuten sosiaalihuoltolaki ohjaa tekemään. Tarkastelkaa asiaa mitä on tapahtunut, miten tilanteeseen on reagoitu ja millaisia toimenpiteitä asia mahdollisesti vaatii.

Epäkohtailmoituksen tekeminen Faminetissa:

Yksikön omilla sivuilla valitse "Poikkeamat"

Täytä lomake

Valitse, koskeeko ilmoitus a) asukkaan kohtelua, b) osallisuutta tai palvelun aikarajoja, c) palvelutarvetta ja/tai palvelusuunnitelmaa tai d) pakotteiden/rajoitteiden käyttöä

Asiakkaaseen kohdistuva kaltoin kohtelu, fyysinen, psyykkinen tai kemiallinen eli lääkkeillä aiheutettua kaltoin kohtelua.

Myötävirrän henkilöstö on veloitettu ilmoittamaan esihenkilölleen ja kirjaamaan huomaamansa tai heidän tietoonsa saatetut epäkohdat, laatupoikkeamat ja riskit yksikön toiminnanohjausjärjestelmään. Jos kyseessä vakava poikkeama, niin työntekijä ilmoittaa poikkeamasta heti suoraan yksikön esihenkilölle tai päivystävälle esihenkilölle ja tarpeen vaatiessa palvelujohtajalle. Tarvittaessa asiasta ilmoitetaan hyvinvointialueen sosiaalihuollon johtavalle viranhaltijalle. Ilmoituksen vastaanottaneen toiminnasta vastaavan esihenkilön tulee käynnistää toimet epäkohdan tai sen uhan poistamiseksi ja ellei niin tehdä, ilmoituksen tekijän on ilmoitettava asiasta Lupa- ja valvontavirastoon. Yksikön omavalvonnassa on määritelty, miten riskienhallinnan prosessissa toteutetaan epäkohtiin liittyvät korjaavat toimenpiteet. Jos epäkohta on sellainen, että se on korjattavissa yksikön omavalvonnan menettelyssä, korjaamistoimenpiteet tehdään mahdollisimman nopeasti. Jos epäkohta on sellainen, että se vaatii järjestämisvastuussa olevan tahon toimenpiteitä, siirretään vastuu korjaavista toimenpiteistä toimivaltaiselle taholle. Ilmoituksen tehneeseen henkilöön ei saa kohdistaa kielteisiä vastatoimia ilmoituksen seurauksena. Kaikki uudet työntekijät perehdytetään myös heti Faminetin saloihin. Atk osaamisen puute ei ole este poikkeaman tekemiselle. Pääasia on, että huomattuaan/kohdattuaan riskin työntekijä ilmoittaa asiasta yksikön johtajalle.

Poikkeaman käsittely Myötävirrassa – vaiheet:

Havaitseminen: Työntekijä, nuori tai huoltaja havaitsee epäkohdan, riskin tai poikkeaman.

Ilmoittaminen:

Työntekijä kirjaa poikkeaman Faminetiin (yksikön sivut > Poikkeamat). Vakavissa tapauksissa (taso 4-5) ilmoitus välittömästi yksikönjohtajalle, palvelujohtajalle ja tarvittaessa VARHA:n johtavalle viranhaltijalle.

Käsittely:

Tavanomaiset poikkeamat: kuukausittain tiimipalaverissa.

Vakavat poikkeamat: välittömästi esihenkilön, palvelujohtajan ja laatujohtajan kanssa.

Korjaavat toimenpiteet:

Yhdessä sovitaan toimenpiteet epäkohdan poistamiseksi.

Toimenpiteet kirjataan muistioon ja vastuuhenkilöt nimetään.

Seuranta:

Omavalvonnan kuukausiseurannassa arvioidaan korjaustoimenpiteiden toteutumista.

Tarvittaessa tehdään uusi poikkeamailmoitus, jos toimenpiteet eivät riitä.

Oppiminen:

Poikkeamien trendit analysoidaan neljännesvuosittain.

Tarvittaessa muutetaan käytäntöjä tai järjestetään lisäkoulutusta.

Lupa- ja valvontavirastoa:asiakaspalvelu@lvv.fi

Puhelin: 0295 256 930 (maanantai–perjantai kello 9–15)

Asiakirjojen vastaanotto ja yleisneuvonta auki arkisin kello 8–16.15.

Kulttuurikuja 1, 20800 Turku

<https://lvv.fi/yhteystiedot/asiakaspalvelu>

Myötävirrassa nuoret voivat kertoa ohjaajille tai esihenkilöille havaitsemistaan epäkohdista, laatupoikkeamista tai riskeistä. Nämä käsitellään yhdessä henkilöstön sekä nuoren kanssa ja asiasta voidaan jutella yhteisesti myös nuorten kokouksessa. Nuorille kerrotaan, että he voivat halutessaan olla yhteydessä omaan sosiaalityöntekijäänsä tai sosiaaliasiavastaavaan ja nuorta autetaan tarvittaessa yhteydenpidossa. Lisäksi nuori voi tehdä heti kantelun Lupa- ja valvontavirastoon tai sosiaaliasiavastaavalle, ilman asian käsittelyä sijaishuoltoyksikössä.

Nuoren huoltaja voi soittaa, laittaa sähköpostia tai tulla juttelemaan yksikköön ohjaajille tai esihenkilöille havaitsemastaan epäkohdasta. Ohjaajat ja esihenkilöt huomioivat ja keskustelevat huoltajan tuoman epäkohdan läpi, esimerkiksi päivittäisraporttien yhteydessä tai henkilöstön maanantaipalaverissa. Yksikön esihenkilöt tekevät kuukausittain omavalvonnan kuukausiseurannan, jossa seurataan ja arvioidaan epäkohtailmoituksen tai poikkeaman korjaustoimenpiteen toteutumista.

3.3 Riskienhallinnan seuranta, raportointi ja osaamisen varmistaminen

Poikkeamat (joiden avulla seurataan riskejä ja tilanteita, joissa riskejä syntyy) käydään läpi kuukausittain työryhmässä. 4-5 tason poikkeamat käsitellään välittömästi palvelujohtajan, laatujohtajan sekä lastensuojelun johtajan kanssa sekä tehdään tarvittavat toimenpiteet, joista tiedotetaan henkilöstöä sekä nuoria. Työntekijät koulutetaan MAPAan (Turvalliset toimintamallit MAPA® haasteellisen käytöksen ennaltaehkäisyyn ja hallintaan) . Alkusammutus- ja poistumisharjoitus järjestetään vähintään 3 vuoden välein tai työntekijöiden vaihtuessa useammin. Jokainen työntekijä suorittaa EA1 ja hätäensiavun. Samanlaisen riskitilanteen toistuessa mietitään uusia käytäntöjä ja seurataan niiden vaikutusta riskeihin.

3.4 Ostopalvelut ja alihankinta

Ei ole käytössä

3.5 Valmius- ja jatkuvuudenhallinta

Sisäinen turvallisuustarkastus kuukausittain havahduttaa puuttumaan epäkohtiin säännöllisesti ja toisaalta taas varmistamaan turvallisen toimintaympäristön. Myös ajankohtaisten uutisten seuraaminen auttaa varautumaan jo etukäteen mahdollisiin haasteisiin, jotka aiheutuvat lähimaiden sotatilasta, sähkökriiseistä ja muista vastaavanlaisista tilanteista.

Yksikön johtaja yhdessä turvallisuusvastaavien kanssa huolehtii ajantasaisista valmius- ja pelatussuunnitelmista, joihin jokaisen työntekijän on kerran vuodessa perehdyttävä.

4 OMAVALVONNAN TOIMEENPANO, JULKAISEMINEN, TOTEUTUMISEN SEURANTA JA PÄIVITTÄMINEN

4.1 Toimeenpano

Omavalvontasuunnitelma on luettavissa Familiarin internetsivuilla. Sivut ovat avoimet kaikille. Lisäksi Myötävirrassa on alakerrassa kansio, josta nuoret ja heidän läheiset pystyvät tutustumaan omavalvontaan.

Omavalvontasuunnitelman päivityksen jälkeen jokainen työntekijä on velvollinen tutustumaan suunnitelmaan ja sitoutumaan sen mukaiseen toimintaan.

Myötävirrassa on myös nuorten ja ohjaajien yhdessä tekemä Hyvän kohtelun suunnitelma, joka on avoimesti luettavissa asiakkaille.

4.2 Julkaiseminen, toteutumisen seuranta ja päivittäminen

Myötävirrassa omavalvontasuunnitelma on julkista tietoa.

Kuukausittain tehdään omavalvontakysely, jonka pohjalta arvioidaan omavalvonnassa toteutumista ja tarvittaessa tehdään korjaavia toimenpiteitä. Lisäksi joka vuosineljänneksellä tehdään omavalvonnassa seuranta edeltäneeltä vuosineljännekseltä.

Kerran vuodessa tehdään omavalvonnassa vuosiseuranta, joka kertoo/kokoaa koko vuoden omavalvonnassa toteutumisesta.

Omavalvontasuunnitelma sekä Hyvän kohtelun suunnitelma päivitetään vähintään kerran vuodessa tai toiminnan muuttuessa oleellisesti.

Omavalvontasuunnitelman hyväksyy ja vahvistaa toimintayksikön vastaava johtaja

Paikka ja päiväys: 20.2.2026

Allekirjoitus

Jyrki Ranta-Krenkku